

# *Поняття про біоморфи*



**Біоморфа** – життєва форма, що визначається систематичним становищем видів, їх формами росту і біологічними ритмами (циклічними коливаннями біологічних процесів і явищ).

Біоморфи визначають пристосованість організмів до комплексу факторів і зумовлені специфічними умовами їх міцросередовища.



Перша класифікація рослин за біоморфами була запропонована ще О. Гумбольдтом в праці "Ідеї географії рослин", де він виділяє 17 основних форм рослин: банани, пальми, деревовидні папороті, орхідеї, мімозові тощо. Вчений виділяв форми на основі фізіономічних ознак, не заглиблюючись в екологічні особливості формування життєвих форм, а тому сюди потрапили й деякі групи нижчих рослин – гриби



У 1903 р. датський ботанік Крістен Раункієр запропонував систему класифікації рослин, засновану на розташуванні їх бруньок поновлення, і виявив, що поширення головних виділених ним категорій добре співпадає з розподілом кліматичних умов.

Раункієр виділив п'ять основних життєвих форм:

- ✓ фанерофіти;
- ✓ хамефіти;
- ✓ гемікриптофіти;
- ✓ криптофіти;
- ✓ терофіти.

**Фанерофіти** (від грецьк. фанерос – видимий) – рослини, бруньки які призначені для переміщення несприятливих пір року, розміщені на кінчиках гілок високо над землею (дерева, кущі, дерев'янисті багаторічні ліани). Домінують у вологому теплому кліматі, де бруньки не вимагають особливого





**Хамефіти** (від грецьк. хаме – приземкуватий, карликовий) – зимуючі бруньки поновлення розміщені невисоко над землею (напівкущі з дерев'янистою основою стебла, низькорослі сланкі кущики). Хамефіти найчастіше трапляються в місцях з

одним сухим кліматом



**Гемікриптофіти** (від грецьк. кріптос – потаємний) – рослини, бруньки яких з настанням несприятливих умов зимових місяців відмирають до рівня ґрунту (більшість трав яних багаторічників). Ця форма характерна для холодних вологих областей.





**Криптофіти** – зимуючі бруньки ще краще захищені від замерзання і висихання, оскільки вони зовсім захищені в ґрунті (бульбові і кореневищні трави) або на дні водойм. Трапляються також у холодному вологому кліматі.





**Терофіти** (від грецьк. терос – літо) – рослини, які відмирають в несприятливі пори року, вони не мають зимуючих бруньок. Поновлюються виключно за рахунок насіння, яке легко витримує сильні морози і посуху. До терофітів належить більшість однорічних рослин, які особливо поширені в пустелях і степах.

